

مرکز آموزش مجازی دانشگاه پیام

بِسْمِ اللَّهِ
الرَّحْمَنِ
الرَّحِيمِ

مَقَالَهٗ نِسْوِي

استاد سلطانی

جلسه سوم

نگارش مقالات با حجم بالا

۲	تعریف مقاله
۳	چگونه می توان بخش محرک پاراگراف مقدمه را نوشت؟
۵	نمونه نتیجه گیری
۶	چند نکته پیرامون پاراگراف های پشتیبان
۶	مثال شمارشگر
۶	انواع مقاله ۵ پاراگرافی
۷	خلاصه جلسه سوم

در این درس آشنا می شویم با

- _ حجم بالای پاراگراف در نوشته های دانشگاهی، علت پدید آمدن قالب های نوشتاری بزرگ تر با عنوان ... مقاله های کوتاه
- _ آشنایی با ساختار مقاله های کوتاه پنج پاراگرافی
- _ پاراگراف مقدمه (بخش محرک، عبارت های انتقالی، بیان مدعا و طرح مقاله)
- _ پاراگراف پشتیبان
- _ پاراگراف نتیجه

مقاله نویسی

در دو جلسه گذشته بحثی را پیرامون مقاله نویسی مطرح کردیم و شش ویژگی یک مقاله علمی پژوهشی را خدمت شما عرض کردیم. در این جلسه می‌خواهیم فرض کنیم که مطلبی که قصد بیان آن را داریم حجم زیادی دارد و گنجایش قرار گرفتن در یک پاراگراف را ندارد چه باید کرد؟

در اینجا می‌توانیم به قالب نوشتاری بزرگ تری مراجعه کنیم که عبارتست از، نوشته کوتاه که در انگلیسی به آن «sa» می‌گویند و در فارسی مقاله نام دارد.

اگرچه غیر علمی پژوهشی است اما در واقع حلقه وصلی است بین پاراگراف و مقالات علمی پژوهشی و نوشته‌های بزرگتر دیگر. یاد گرفتن این نوع مقاله‌ها، در نوشتن پایان نامه بسیار مهم است برای اینکه به شما یاد می‌دهد چگونه مجموعه‌ای از پاراگرافها را در دل یک ساختار قرار دهید و با هم مرتبط کنید بعد با دوختن این مجموعه مقالاتی که در قالب مقاله‌های نامرئی در متن شما وجود دارند، شما به یک واحد بزرگتر نوشتاری که ممکن است یک فصل از پایان نامه شما یا یک مقاله عملی پژوهشی باشد می‌رسید. شما وقتی یک فصل از پایان نامه خود را می‌نویسید، در واقع در این فصل بخش‌های مختلفی دارید و در هر بخش ممکن است که تعداد زیادی از این مقالات و بخش‌های پنج شش پاراگرافی داشته باشید که بلحاظ شکلی پیدا نیست امام بلحاظ تقسیم بندی محتوایی از ساختار مقاله کوتاه تبعیت می‌کند.

تعریف مقاله

نوشته کوتاهی است که تعداد پاراگرافهای آن در حد انگشتهای دست است و عمدتاً نشان دهنده دیدگاههای شخصی نویسنده هستند.

یک مقاله از سه نوع پاراگراف تشکیل می‌شود:

- پاراگراف مقدمه

- پاراگرافهای پشتیبان

- پاراگراف نتیجه‌گیری

هر پاراگراف مقدمه، از دو بخش اصلی و دو بخش اختیاری تشکیل شده است. دو بخش اجباری و اصلی هر پاراگراف مقدمه عبارتند از **بخش محرک** که در ابتدای پاراگراف می‌آید و هشتاد درصد پاراگراف را تشکیل می‌دهد و **جمله مدعا** که در انتهای پاراگراف مقدمه باید حتماً قرار بگیرد، این دو بخش در اصل بخش اجباری هر پاراگراف مقدمه هستند اما گاهی اوقات بین محرک و جمله مدعا یک عبارت انتقالی کوچک که ممکن است حداکثر یک جمله یا در حد یکی دو کلمه باشد می‌آید و گاهی اوقات هم بعد از بیان مدعا طرح مقاله بصورت مختصر یا چسبیده به جمله مدعا یا بصورت جمله مستقل قرار می‌گیرد بنابراین **پاراگراف مقدمه ممکن است از چهار بخش مجزا از هم تشکیل شده باشد:**

- محرک

- عبارت انتقالی

- جمله مدعا

- طرح مقاله

مقاله‌نویسی

چگونه می توان بخش محرک پاراگراف مقدمه را نوشت؟

بخش محرک را می توانید با یک داستان کوتاه شروع کنید اما باید دقت کنید که این داستان تکراری نباشد و بتواند در چند جمله اول توجه مخاطب را به خواندن ادامه مطلب جلب کند چون هدف اصلی از بخش محرک تحریک کردن خواننده به خواندن ادامه مطلب و جلب توجه مخاطب است. ما باید همه تلاشمان را بکنیم که توجه مخاطب را جلب کنیم. اگر هدف اصلی ما این باشد نمی توانیم با یک داستان تکراری، با یک نقل قول تکراری یا با جملات خسته کننده بحثمان را شروع کنیم بنابراین اگر می خواهید از یک داستان یا روایت برای شروع بحث استفاده کنید باید روایتی جالب و جدید باشد.

گاهی اوقات می توانید بخش محرک مقاله خود را حول و حوش یک نقل قول سامان دهید.

اما باید توجه داشته باشید نقل قول شما مرتبط با بحث و ادعایی که مطرح می کنید باشد و بعد از آن می توانید چند جمله بیاورید برای آماده کردن زمینه برای نقل قول و بعد توضیح نقل قول. گاهی اوقات می توانید با ارائه تعریف از یکی از واژه های مهم مقاله کارتان را شروع کنید اگر تعاریف متعددی برای یکی از مفاهیم اصلی مقاله شما وجود دارد می توانید حول و حوش این تعاریف متعدد یک بحثی بکنید و بعد یکی از این تعاریف را انتخاب کنید و بعد یک تعریف ویژه خاص خودتان از آن اصطلاح مد نظر را ارائه دهید و بعد ادامه بحث را پی بگیرید.

می توانید با ارائه واقعیت ها، آمار و ارقام تکان دهنده و مهم که جلب توجه کننده است بحث را شروع کنید باید. دقت کنید که اگر این کار را می کنید حتماً منبع آمار را ذکر کنید تا آمار شما موثق باشد.

می توانید همچنین با عبارات کلی بحث را شروع کنید با توضیحات

کلی و بعد آرام آرام در طی سه چهار جمله بحث را محدود کنید به تدریج به سمت موضوع اصلی مقاله اما باید دقت کنید که این روش خطرناکی است برای اینکه بحث کلی معمولاً جذابیت ندارد گاهی اوقات هم میتوانید با یک سوال بحث را شروع کنید ولی سوالی که مطرح می‌کنید باید سوالی باشد که خواننده شما به دنبال جوابش باشد تا بتوانید از این طریق توجه او را جلب کنید.

خلاصه:

ساختار پاراگراف مقدمه خاص است و با ساختار پاراگرافهای پشتیبان که در جلسات پیشین گفته شد متفاوت است، در پاراگراف مقدمه هفتاد درصد اول پاراگراف را بخش محرک تشکیل می‌دهد که هدفش جلب توجه مخاطب است بعد ممکن است یک عبارت انتقالی کوچک بیاید و ما را هدایت کند به سمت مدعای اصلی مقاله که در قالب یک جمله روشن و شفاف و صریح بیان می‌شود و بعد ممکن است که شما طرح مقاله را بخواهید یا نخواهید که در ادامه جمله مدعا بیاورید.

اما یک نوع پاراگراف دیگری هم در مقاله وجود دارد که ساختارش نه شبیه پاراگرافهای پشتیبان است و نه شبیه پاراگرافهای مقدمه و آن **پاراگراف نتیجه‌گیری** است که ساختار نسبتاً ساده‌تری نسبت به دو نوع پاراگراف دیگر دارد و هدف از آن این است که خواننده شما نکته مد نظر شما در مقاله را بدرستی فهمیده است برای اینکه به این هدف برسید باید نکات اصلی را بصورتی جدید با الفاظی جدید ولی با همان محتوا بیان کنید و نکته دیگری که در نوشتن پاراگراف نتیجه‌گیری باید به آن دقت کنید این است که در نوشتن پاراگراف نتیجه‌گیری از بیان نکته‌های جدید همانطوری که در نوشتن جمله نتیجه‌گیری در پاراگراف رعایت می‌کردید پرهیز کنید و از ارائه نکات جدید خودداری کنید برای اینکه نکات جدید نیاز به فضای جدید برای بحث و توضیح دارد و شما این فضا را

دیگر در اختیار ندارید، برای اینکه به پایان مقاله خود رسیده‌اید. پاراگراف نتیجه‌گیری دو قسمت اصلی دارد که قسمت اول آن بخشی است به نام **بازگویی مدعا** که در آن شما همان نکته اصلی و مدعای اصلی را به زبان و الفاظی جدید بیان می‌کنید و بخش دوم آن که **حُسن ختام** نام دارد کاملاً در اختیار شماست و می‌توانید به دو شکل این بخش دوم پاراگراف نتیجه‌گیری را بنویسید.

- اشاره به محرک (همان نکته و موضوعی که در بخش محرک آن را دستاویزی برای شروع مقاله خود کردید) اکنون می‌توانید ارجاع مجددی به آن کنید و بعد با آن بحث را تمام کنید.
- بیان یک نکته جالب و مرتبط یا ارائه راهکار و...

نمونه نتیجه‌گیری

بنابراین عوامل موثر در ناکارآمدی آموزش زبان انگلیسی در مدارس ایران را میتوان در متون درسی مربوطه، زمان ناکافی که به این درس اختصاص داده شده است و همچنین ضعف معلمان انگلیسی خلاصه کرد.

اگرچه یادگیری زبان انگلیسی در مدارس، به دلایلی که ذکر شد، کار دشواریست و نتیجه مطلوب نمیدهد ولی یادگیری زبان در موسسات خصوصی بسیار موفقیت آمیز است. از اینروست که بسیاری از دانش آموزان در کنار دروس مدرسه به این موسسات روی می‌آورند و غالباً نتیجه مثبت هم میگیرند. آیا به راستی زمان آن نرسیده است که وزارت آموزش و پرورش فکری برای این معضل بکند؟

چند نکته پیرامون پاراگراف‌های پشتیبان

برای اینکه پاراگراف‌های پشتیبان در بافت مقاله قرار بگیرند، باید کاری بکنیم که ارتباط پاراگراف‌های مقاله با یکدیگر حفظ شود، برای همین از عنصری بنام شمارشگر استفاده می‌کنیم. شمارشگر عبارتی است که دلایل، مثالها و نکات مختلفی را که در هر پاراگراف پشتیبان بصورت مجزا می‌آیند را برای ما می‌شمارد و این‌ها را از یکدیگر تفکیک می‌کند.

بخش دیگری که بصورت اختیاری می‌توانید در ابتدای پاراگراف‌های پشتیبان در جملات موضوع اضافه کنید یادآوری مدعاست.

مثال شمارشگر

اولین دلیل ناکارآمد بودن آموزش زبان در مدارس این است که کتب درسی انگلیسی مبتنی بر جدیدترین و بهترین نظریه‌های آموزش زبان که در بیشتر مناطق دنیا به کار می‌رود نیست. دلیل دیگر نامطلوب بودن آموزش زبان انگلیسی، ناکافی بودن زمان اختصاص یافته به این درس است. عدم تسلط کافی معلمان این درس به مکالمه نیز بر ناکارآمدی آموزش زبان در مدارس ایران افزوده است.

انواع مقاله ۵ پاراگرافی

۱. مقاله مقایسه و مقابله
۲. مقاله تحلیل فرایند (فرایند طبیعی و دستورالعمل)
۳. مقاله علمی و معلولی
۴. مقاله طبقه بندی
۵. مقاله استدلالی
۶. مقاله حل مشکل
۷. مقاله روایی ...

فرض کنیم که مطلبی که قصد بیان آن را داریم، حجم زیادی دارد و گنجایش قرار گرفتن در یک پاراگراف را ندارد چه باید کرد؟ در اینجا می‌توانیم به قالب نوشتاری بزرگ تری مراجعه کنیم که عبارتست از نوشته ای کوتاه که مقاله نام دارد، که حلقه وصلی بین پاراگراف و مقالات علمی پژوهشی و نوشته های بزرگتر دیگر است. مقاله نوشته کوتاهی است که تعداد پاراگراف های آن در حد انگشت های دست است و عمدتاً نشان دهنده دیدگاه های شخصی نویسنده هستند.

- پاراگراف مقدمه (معادل جمله موضوع در پاراگراف)

- پاراگراف های پشتیبان (معادل جمله پشتیبان در پاراگراف)

- پاراگراف نتیجه گیری (معادل جمله نتیجه گیری در پاراگراف)

هر پاراگراف مقدمه از دو بخش اصلی و دو بخش اختیاری تشکیل شده است. دو بخش اجباری و اصلی هر پاراگراف مقدمه، عبارتند از: بخش محرک و جمله مدعا که در انتهای پاراگراف مقدمه باید حتماً قرار بگیرد. این دو بخش در اصل بخش اجباری هر پاراگراف مقدمه هستند.

(جمله مدعا و طرح مقاله)

بعد از این عبارت انتقالی، پیام مقاله را که در قالب یک جمله خلاصه شده است و به آن جمله مدعا می‌گویند را مطرح می‌کنیم. هدف اصلی از بخش محرک تحریک کردن خواننده به خواندن ادامه مطلب و جلب توجه مخاطب است.

گاهی اوقات می‌توانید بخش محرک مقاله خود را حول و حوش یک نقل قول سامان دهید.

گاهی اوقات می‌توانید با ارائه تعریف از یکی از واژه‌های مهم مقاله کارتان را شروع کنید. می‌توانید با ارائه واقعیت‌ها، آمار و ارقام تکان دهنده و مهم که جلب توجه کننده است بحث را شروع کنید.

- اشاره به محرک (همان نکته و موضوعی که در بخش محرک آن را دستاویزی برای شروع مقاله خود کردید) اکنون می‌توانید ارجاع مجددی به آن کنید و بعد با آن بحث را تمام کنید. شمارشگر عبارتی است که دلایل، مثالها و نکات مختلفی را که در هر پاراگراف پشتیبان، بصورت مجزا می‌آیند را برای ما می‌شمارد و این‌ها را از یکدیگر تفکیک می‌کند.

انواع مقاله ۵ پاراگرافی:

۱. مقاله مقایسه و مقابله

۲. مقاله تحلیل فرایند (فرایند طبیعی و دستورالعمل)

۳. مقاله علی و معلولی

۴. مقاله طبقه بندی

۵. مقاله استدلالی

۶. مقاله حل مشکل

۷. مقاله روایی ...

مقالاتی